

Bonifatiuschool 100 jaar

Bonifatiuschool 100 jaar

Dit jaar is het 100 jaar geleden dat de Bonifatiuschool in Woudsend werd opgericht. Een heugelijk feit waar we als HKW graag een artikel aan willen wijden.

De oprichting

Tot 1923 gingen de Rooms-Katholieke kinderen naar de openbare school in de Midstrjitte, wat later de kleuterschool en het gebouw van Christelijke belangen werd. In 1920 was een nieuwe Wet op het Lager Onderwijs van kracht geworden, waardoor het bijzonder onderwijs dezelfde ondersteuning kreeg als het openbaar onderwijs. Pastoor Van Roggen vond toen de tijd rijp om een RK-school op te richten. Hij legde zelf de eerste steen op 9 april 1923. Op 25 juni 1923 vindt de opening van de 'St Bonifacius-school' plaats en gaan de kinderen voor het eerst naar de nieuwe school.

De bouw

De school werd gebouwd door de Woudsender aannemers Pieter en Gerben Rijnja voor een bedrag van on-

Links op de foto de blokmakerij van Aukes die nog niet is afgebroken.

geveer fl. 27.000,-. De architect was Arjen Harmens Witteveen, die o.a. ook de Sint-Fredericuskerk in Sloten heeft ontworpen. De locatie van de school was een beetje achteraf, schuin naast het toenmalige Café-biljart Reitsma, de huidige Watersport. Er kwam daar bouwterrein beschikbaar omdat de grote loods van de mast- en blokmakerij van Albert Aukes was afgebroken.

Ervoor stond al een woonhuis, dat beschikbaar kwam voor het hoofd van de school.

De in Amsterdamse stijl gebouwde school bestond uit twee lokalen met in elk lokaal drie rijen banken waar twee kinderen naast elkaar konden zitten. Er was een gang met een jongens- en meisjes-wc en omdat veel leerlingen op klompen liepen een groot klompenrek onder de kapstok. Op het eind van de gang was een kantoortje en daarachter het kolenhok.

De zes klassen waren verdeeld over de twee lokalen. De twee leerkrachten moesten dus aan 3 klassen lesgeven.

Nieuwe school

Door het groeiend aantal leerlingen werd in 1972 besloten om een nieuwe school aan de Melchior Clantstrjitte te bouwen. Op 12 november 1975 bediende mevrouw Lunter de heimachine om de eerste paal de grond in stampen. Van der Werf uit St. Nicolaasga bouwde de school, onder architectuur van bureau Haarsma, voor een prijs van fl. 600.000,00.

De school vanuit de lucht gezien, rechtsboven op de foto.

De openingshandeling van de Bonifatiuschool door Lucie Aukes. Hoofd van de school meester Ad van Haarlem en burgemeester Cazemier kijken toe.

De opening vond plaats op 3 september 1976. Het gebouw kreeg een opvallende zeshoekige vorm, met drie lokalen, een gemeenschappelijke ruimte en een bijruimte. Er werd dan ook een derde leerkracht aangetrokken.

Veel leerkrachten

De eerste leerkrachten waren hoofdonderwijzer Nijsen en juffrouw Buis. Er was vooral in het begin een groot verloop in de leerkrachten. Dat kwam o.a. door ziekte maar ook omdat het in die tijd normaal was dat een vrouw na haar huwelijk haar baan kwijtraakte om thuis de huishouding te doen. In de afgelopen 100 jaar is er wel door een

zeventigtal verschillende personen onderwijrs gegeven op de Bonifatius.

Anekdoten

Herman Deden, vrijwilliger van de HKW, weet een paar leuke anekdotes: Er werd vroeger met kroontjespennen geschreven en in het midden van de bank zat een inktpotje. Meisjes met lang haar werden regelmatig gepest door het puntje van hun paardenstaart in het potje inkt te dippen. Als straf volgde een verblijf in het kolenhok. Als het gesneeuwd had werd er wel eens een sneeuwbal op de kachel gelegd en ook dat eindigde vaak met een straf in het kolenhok.

In de jaren 30 was meester Folkert van der Zee een geliefd onderwijzer die met zijn tijd meeding. In 1934 werd er een race met vliegtuigen gehouden naar Melbourne (Australië). Het Nederlandse vliegtuig "De Uiver" was één van de deelnemers. Meester Van der Zee plaatste toen een luidspreker in de klas en zo konden de leerlingen meeluisteren. Ook gaf hij zangles en was voorzitter van de IJclub. Op zaterdagmorgen was er geen school maar gaf hij aan liefhebbers Friese les in schrijven en lezen.

Veel meer herinneringen

Op 24 juni is er een reünie en dan zullen er ongetwijfeld veel belevenissen uit de schooltijd worden opgehaald. Bij het 75-jarig jubileum van de Bonifatius school in 1998 is een boekwerkje uitgegeven waarin ook veel herinneringen van oud-leerlingen zijn opgenomen. Ook staat daarin een overzicht van alle leerlingen en het onderwijzend personeel over de verstreken 75 jaar. De HKW heeft een exemplaar om in te zien.

Douwe Zondervan

Bijzondere gebeurtenissen

- *Het schoolgebouw wordt in 1933 verkocht aan gemeente Wymbritseradeel. De opbrengst wordt gebruikt voor de modernisering van de parochiekerk en de koop van de pastoorswoning aan de Iewâl.*
- *In de WOII wordt de zolder van de school als schuilplaats voor onderduikers gebruikt.*
- *Door ruimtegebrek heeft een aantal leerlingen vanaf 1973 tijdelijk les gekregen in de Gereformeerde Consistorie aan de Iewâl.*
- *In 1976 wordt besloten om de school als open RK-school voort te zetten, waardoor kinderen uit alle gezinnen welkom zijn.*
- *In 1991 wordt de nieuwe school verbouwd omdat het lokaal van de onderbouw te klein blijkt te zijn.*